

Giấc Mơng Đêm Xuân

Đã lâu tôi mới có một giấc ngủ ngon, đó là giấc ngủ vào tối hôm qua đầu mùa Xuân năm Bính Thân. Thông thường cứ mỗi tiếng tôi phải thức dậy một lần vì: Nghẹt mũi kinh niên, ban ngày không sao, nhưng ban đêm mũi bị nghẹt cứng nên phải há miệng ra để thở. Thở bằng miệng nên cổ bị khô muốn cháy lại, đành phải uống chút nước và uống nước vào lại bị bàng quang thôi thúc.

Chu kỳ này cứ thế tiếp diễn, được cái may là nằm xuống giường tôi hít vào thật sâu và thật chậm niệm câu thần chú: “Hoa lan Việt Nam” độ 20-30 lần là lại đi vào giấc ngủ êm đềm. Đến khám bác sĩ chuyên môn đường tiết niệu người Hàn Quốc, ông ta nói:

“Thật xấu hổ phải thú thực với ông rằng ông bố tôi mới ngoài 70 cũng bị như ông mà tôi cho thuốc nào cũng không ăn thua gì mà lại thêm nhiều biến chứng khác,” vì vậy tôi đành thúc thủ chịu trận ...

Trong giấc mộng du, tôi mơ thấy mình trở về chốn quê hương thân yêu xưa cũ. Trong chuyện này tôi gặp đủ mọi người, từ các bác Dương Xuân Trinh, Phan Kế Lộc đến những anh chị em đã từng gặp mặt trong những năm 2005-2009-2010 từ Điện Biên đến Tây Nguyên và cho tới Phú Quốc. Nơi gặp gỡ là vườn lan Tràng An của anh Nguyễn Minh Đức với những cây lan vô cùng hiếm quý khó lòng thấy ở trên đời dù chỉ là một lần như: *Corybas annamensis*, *Vietorchis furcata* ...

Tôi dạo bước quanh vườn thăm hỏi mọi người và ngắm nhìn những cây lan lạ và hình như tất cả hoa lan của đất nước đều hội tụ nơi đây cho chúng tôi chiêm ngưỡng.

Bỗng nhiên anh Đức ghé vào tai tôi nói nhỏ:

“Cháu dẫn bác đến xem chỗ này, có lẽ bác sẽ còn thích thú hơn nữa ...”

Nói xong anh nắm tay kéo tôi đi. Hai chân tôi bỗng rời khỏi mặt đất, thân hình bay thẳng lên cao, xuyên qua những đám mây trắng như bông gòn trôi vùn vụt về phía sau. Một lúc sau, tốc độ dường như chậm lại, hé mắt nhìn xuống tôi thấy cảnh vật bên dưới khác hẳn với quê hương của tôi và cảnh vật núi non và phế tích cổ kính này hình như tôi đã thấy ở đâu đó.

www.vjv.com

Tôi hỏi: “*Đây có phải là Peru không anh Đức?*” Anh không trả lời và chỉ mỉm cười, một nụ cười hiền hậu cổ hữu luôn luôn hiện trên gương mặt của anh.

Chợt thấy anh buông tay tôi ra và 2 chân tôi chạm xuống đất. Trước mặt tôi là một vườn lan toàn những giống xa lạ. Trong số này nhiều nhất là cây *Cattleya Rex*, cây lan nổi tiếng của Moyobamba, Peru và cây *Phragmipedium kovachii* đã một hồi gây sóng gió trong việc nhập cảng vào Hoa Kỳ.

Cattleya Rex

www.coluna-da-sal.com

Phrag. kovachii

www.flickr.com

Năm 2005, trong bài "[Những Vụ Án Hoa Lan](#)" chúng tôi đã trình bày căn kẽ về chuyện này, đến khi trang www.hoalanvietnam.org bị phá hoại, bài này và nhiều bài đã biến mất. Nhưng rất may là trang www.nonghoc.com ở VN có đăng lại toàn bộ và nhờ đó chúng tôi mới truy cập được nhiều tài liệu cũ ...

Đang say sưa ngắm cây lan Sobralia cao lớn trên 4 thước in hình lên rặng núi xa xa, tôi không nhớ tên nhưng đã thấy cây này tại vườn lan Andy's Orchids, bỗng có tiếng người nói một tràng ở phía sau với một giọng Bắc cổ:

www.pinterest.com

"Ông đấy ư? Úi giờ đất ơi! Thực là quý hóa! Ông đến lâu chưa? Sao ông không báo tin cho em biết trước?"

Ngoảnh mặt lại, tôi thấy một người đàn bà có nét mặt Á đông trong bộ y phục Peru màu đỏ chói. Tôi còn đang ngỡ ngờ, chị ta lại tuôn ra một tràng dài nữa, y như là chuyện mấy bà VN ở những tiểu bang xa xôi, hẻo lánh lâu lâu mới gặp người quen cũ.

"Em là Lan đây! Lan ở Thanh miện, Hải Dương đây. Ông còn nhớ em không? Mấy năm nay ông có về VN không? Còn em, em tởn đến già!"

Tôi chợt nhớ lại chuyện tôi đã đến đây vào năm 2008. (*Xin xem bài "[Peru, Lan và Quê Hương](#)"*.)

Tôi chưa kịp trả lời hay hỏi thêm gì, chị ta lại một thôi, một hồi tiếp tục kể lể rằng các con chị đã khôn lớn, có gia đình riêng và lâu lâu mới về thăm và bây giờ chị ta chỉ muốn bầu bạn cùng

cây cỏ, cùng những cây lan yêu quý cho đến mãi đời.

Thông cảm tình cảnh cô đơn của chị, của một người đàn bà xa xứ nên tôi yên lặng nghe. Hình như cảm thấy đã giải tỏa phần nào nỗi lòng ấp ủ từ lâu, chị ngưng nói và dẫn tôi ra vườn chỉ cho tôi xem một cây lan lạ. Thú thực tôi chưa từng bao giờ thấy, hỏi tên cây lan, chị cũng không biết chỉ nói là thấy cây lạ mua về trồng. Toàn thể khóm hoa giống như một đàn bướm tung tăng bay lượn.

Còn đang say sưa ngắm những đóa hoa khác lạ của Peru, bỗng một đàn chó khoang, da nhẵn thín không một sợi lông nào nhào tới, tôi giật mình tỉnh giấc, trong tai còn nghe văng vẳng tiếng quất của chi Lan:

"Đóm, Vện không được hỗn nào."

Tỉnh giấc mơ hoa, tôi thăm hỏi tiếc không biết cây lan lạ đó có thực hay không? Thế là vội vàng bước ra khỏi giường và mở máy gõ mấy chữ Orchids of Peru hỏi ông Google xem sao.

Thấy hình ảnh cây này hơi giống nhưng khi vào phần Visit page, không thấy đề tên là gì cả. Bắt được đầu mối, lần xuống dưới thấy một hình ảnh khá giống với tên Telipogon species.

[lesisbetter.wordpress.com](https://www.lesisbetter.wordpress.com)

[gabbysalazar.photoshelter.com](https://www.gabbysalazar.photoshelter.com)

Lần theo tung tích của loài *Telipogon*, tôi đã tìm ra cây lan lạ này. Đó là cây ***Telipogon collantesii*** do D.E. Benn. và Eric Christenson công bố vào năm 2001.

[Luis Enrique Egoavil Arroyo](#)

Tìm hiểu thêm mới biết rằng loài *Telipogon* là một loài lan nhỏ không có giả hành, gồm khoảng 200 giống, mọc từ phía Nam Mỹ Tây Cơ cho đến Nam Mỹ, đã được Carl Sigismund Kunth, một khoa học gia người Đức tìm ra vào năm 1815. Cây ***Telipogon collantesii*** mọc ở cao độ 3,000 thước, chùm hoa dài 10 phân, hoa 3-4 chiếc, to chừng 3 phân.

Vì loài lan này mọc ở trên núi cao, khí hậu ẩm ướt, mát lạnh, sương mù bao phủ quanh năm nên rất khó lòng nuôi trồng, có lẽ vì vậy chúng ta ít khi nào được trông thấy.

Ước ao rằng, trong những tháng năm còn lại, thỉnh thoảng tôi lại có một giấc mơ kỳ thú như vậy.

Bolsa 2-2016

Bùi Xuân Đáng